

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Δ3.3
Κανονισμός
Δεοντολογίας
της Έρευνας

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΤΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κοζάνη, 2018

Αρθρο 1

Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ)

1. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών συγκροτείται στο Π.Δ.Μ. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) η οποία αποτελείται από 5 μέλη και τα αναπληρωματικά τους.
2. Τα μέλη πρέπει να είναι επιστήμονες, με ειδίκευση σε θέματα έρευνας, ηθικής/βιοηθικής και δεοντολογίας της έρευνας. Ένα (1) τουλάχιστον μέλος πρέπει να έχει ειδίκευση στην ηθική/βιοηθική.
3. Δύο (2) τουλάχιστον μέλη της Ε.Η.Δ.Ε πρέπει να είναι επιστήμονες κάτοχοι διδακτορικού τίτλου (Σε περίπτωση που δεν υπάρχει υποψήφιος κάτοχος διδακτορικού και μόνο τότε λαμβάνεται υπόψη η υποψηφιότητα των κατόχων μεταπτυχιακού τίτλου) α) συναφούς γνωστικού αντικειμένου με τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, β) με αποδεδειγμένη ερευνητική εμπειρία γ) με επαγγελματική δραστηριότητα που συνάδει με τα επιστημονικά πεδία του Π.Δ.Μ.
4. Έως τρία (3) μέλη της Ε.Η.Δ.Ε., είναι μέλη ΔΕΠ και ομότιμοι Καθηγητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
5. Η επιλογή των μελών της Ε.Η.Δ.Ε. πραγματοποιείται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται από την Ε.Ε. στο διαδικτυακό τόπο του Π.Δ.Μ. Η Ε.Ε. του Π.Δ.Μ. αξιολογεί τις υποψηφιότητες και αποφασίζει για τη σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε.
6. Η Ε.Η.Δ.Ε. συγκροτείται με απόφαση του Πρύτανη του Π.Δ.Μ. στην οποία ορίζεται και ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής.
7. Η διάρκεια της θητείας των μελών της Ε.Η.Δ.Ε. είναι 3 έτη και μπορεί να ανανεωθεί μία (1) μόνο φορά.

Αρθρο 2

Σκοπός της Ε.Η.Δ.Ε.

Σκοπός της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να παρέχει σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο εγγύηση αξιοπιστίας των ερευνητικών έργων που διεξάγονται στο Π.Δ.Μ. Η Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχει αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Η Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχει, επίσης, την τήρηση των γενικά παραδεδεγμένων αρχών της ακεραιότητας της έρευνας και των κριτηρίων της ορθής επιστημονικής πρακτικής.

Αρθρο 3

Αρμοδιότητες

1. Αρμοδιότητα της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να διαπιστώνει αν συγκεκριμένο ερευνητικό έργο που πρόκειται να εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και αν συνάδει με γενικά παραδεδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ως προς το περιεχόμενο και προς τον τρόπο διεξαγωγής τους. Η Ε.Η.Δ.Ε. αξιολογεί την ερευνητική πρόταση και :
  - i. Την εγκρίνει ή
  - ii. Προβαίνει σε συστάσεις και σε εισηγήσεις για την αναθεώρησή της, εφόσον προκύπτουν ηθικά και δεοντολογικά κωλύματα.
2. Οι συστάσεις και εισηγήσεις πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες. Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί, όποτε κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις από τον επιστημονικό υπεύθυνο του ερευνητικού έργου και να παρακολουθεί την εξέλιξη των ερευνητικών έργων που έχει εγκρίνει.

3. Τα χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα που, κατά δήλωση του επιστημονικού υπεύθυνο, περιλαμβάνουν έρευνα στον άνθρωπο, σε υλικό που προέρχεται από άνθρωπο, όπως γενετικό υλικό, κύτταρα, ιστοί και προσωπικά δεδομένα, σε ζώα ή στο περιβάλλον, φυσικό και

πολιτιστικό, υποβάλλονται υποχρεωτικά για έγκριση στην Ε.Η.Δ.Ε. και το έργο δεν μπορεί να αρχίσει να υλοποιείται στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας αν δεν λάβει προηγουμένως τη σχετική έγκριση.

4. Εκτός από τα ερευνητικά έργα της προηγούμενης παραγράφου, η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να εξετάσει, ύστερα από αίτηση ενδιαφερόμενου προσώπου ή καταγγελία, και άλλο ερευνητικό έργο και να γνωματεύσει για θέματα ηθικής και δεοντολογίας που αφορούν άρθρο προς δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή υπό εκπόνηση διπλωματική εργασία ή διδακτορική διατριβή.

5. Οι αποφάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. είναι δεσμευτικές για το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

6. Αν η νομοθεσία προβλέπει έγκριση ή αδειοδότηση του έργου από άλλη αρμόδια δημόσια υπηρεσία, διοικητικό όργανο ή ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, η σχετική απόφαση της Ε.Η.Δ.Ε. δεν υποκαθιστά την εν λόγω έγκριση ή αδειοδότηση.

7. Η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης και τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Ε.Η.Δ.Ε. δεν εκδώσει απόφαση, η αίτηση θεωρείται εγκεκριμένη.

8. Σε περίπτωση καταγγελίας, η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) από την υποβολή καταγγελίας. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν εκδοθεί απόφαση, η καταγγελία θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

9. Κάθε ενδιαφερόμενος, μπορεί να καταθέσει, ενώπιον της Ε.Η.Δ.Ε., μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την έκδοση της απόφασης, αίτηση θεραπείας κατά των συστάσεων της Επιτροπής υποβάλλοντας νέα στοιχεία. Για την εξέταση της αίτησης θεραπείας η Ε.Η.Δ.Ε. ζητά τη γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, η οποία οφείλει να τη διατυπώσει μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής δεν διατυπώσει γνώμη μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, η Ε.Η.Δ.Ε. προχωρεί την εξέταση της αίτησης θεραπείας χωρίς τη γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.

Άρθρο 4

Πεδίο Εφαρμογής

1. Ο παρών Κανονισμός περιλαμβάνει κανόνες δεοντολογίας που πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη ή με συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού του Ιδρύματος, στους χώρους του ή εκτός αυτού, με ή χωρίς χρηματοδότηση.

2. Οι κανόνες δεοντολογίας για την έρευνα εφαρμόζονται και στις δραστηριότητες παροχής εξειδικευμένων ερευνητικών υπηρεσιών, προγραμμάτων κατάρτισης ή άλλων επιστημονικών εφαρμογών που διαχειρίζεται η Μ.Ο.Δ.Υ. του Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

3. Δύναται να αναπτυχθούν εξειδικευμένοι «Κώδικες Δεοντολογίας για την Έρευνα», από τις Σχολές ή τα Τμήματα Σχολών του Πανεπιστημίου, για τα ιδιαίτερα ερευνητικά αντικείμενα με τα οποία αυτά ασχολούνται.

4. Ο παρών Κανονισμός λειτουργεί συμπληρωματικά με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Άρθρο 5

Βασικές Αρχές Ερευνητικής Δραστηριότητας

1. Ως «έρευνα» ορίζεται η δημιουργική εργασία που αναλαμβάνεται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του υφιστάμενου αποθέματος γνώσης. Στην έρευνα, μπορεί να μην προσδοκάται (βασική έρευνα) ή να προσδοκάται (εφαρμοσμένη έρευνα) η χρήση του αποθέματος γνώσης για την επινόηση νέων εφαρμογών.

2. Με τον όρο «ανάπτυξη» νοείται η συστηματική εργασία που αντλεί τα απαραίτητα στοιχεία από την υπάρχουσα γνώση με σκοπό: α) τη δημιουργία νέων υλικών, προϊόντων ή εξοπλισμού, και, β) την εισαγωγή νέων ή τη βελτίωση διαδικασιών, συστημάτων, ή υπηρεσιών.

3. Η ερευνητική εργασία έχει σκοπό να προάγει την επιστημονική γνώση σύμφωνα με διεθνώς

αποδεκτές επιστημονικές θεωρίες ή επεξεργασία νέων θεωριών, ικανών να

αναγνωριστούν από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Η έρευνα πρέπει να διεξάγεται με σεβασμό στην επιστημονική αλήθεια, στην ακαδημαϊκή ελευθερία, στη ζωή, στη φύση και στο περιβάλλον, στη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στην πνευματική ιδιοκτησία και στα προσωπικά δεδομένα. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της έρευνας πρέπει να αποφεύγεται κάθε δυσμενής διάκριση πολιτών κατά την εθνότητα, τη φυλή, την εθνική καταγωγή, τη γλώσσα, το φύλο, τη θρησκεία, την ιδιωτική ζωή, τη σωματική ικανότητα, το γενετήσιο προσανατολισμό ή την κοινωνικοοικονομική κατάσταση.

4. Η ανεξαρτησία της έρευνας αποτελεί δημόσιο αγαθό. Απαιτείται, να εξασφαλίζεται από την πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς το πλαίσιο ανεμπόδιστης ανάπτυξης των ερευνητικών πρωτοβουλιών, που διέπεται από θεμελιώδεις ηθικές αρχές και τους συγκεκριμένους δεοντολογικούς κανόνες, όπως προκύπτουν στο πλαίσιο του οικείου επιστημονικού κλάδου.

Αρθρο 6

Υποχρεώσεις ερευνητών

1. Οι ερευνητές απολαμβάνουν τη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία της έρευνας, την οποία οφείλουν να προασπίζουν από πολιτικές, ιδεολογικές ή άλλες πιέσεις ή παρεμβάσεις τρίτων.

2. Οι ερευνητές δεσμεύονται για την τήρηση των γενικών αρχών που αφορούν στην προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του παιδιού και των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων, καθώς και την προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος. Διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων στη μελέτη και μεριμνούν για την ισότιμη, αμερόληπτη και συνάδουσα με τις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας επιλογή των συμμετεχόντων στη μελέτη.

3. Οι ερευνητές έχουν υποχρέωση αμοιβαίου σεβασμού, εχεμύθειας και δικαίωμα ίσης μεταχείρισης.

4. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οι ερευνητές οφείλουν να είναι ενήμεροι και να τηρούν τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας, τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο, καθώς και τις αρχές δεοντολογίας του επαγγελματικού κλάδου στον οποίο ανήκουν.

5. Οι ερευνητές ακολουθούν ερευνητικό σχεδιασμό ώστε οι κίνδυνοι για τα άτομα που συμμετέχουν στις μελέτες να είναι οι ελάχιστοι δυνατοί. Ακολουθείται ορθός ερευνητικός σχεδιασμός, δηλαδή οι διαδικασίες της μελέτης δεν εκθέτουν αναίτια τους συμμετέχοντες σε κίνδυνο και όταν αυτό είναι δυνατό, οι διαδικασίες αυτές αποτελούν ήδη μέρος της διάγνωσης ή αγωγής των συμμετεχόντων.

6. Κατά την ανάληψη, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι ερευνητές οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι: α) έχουν ληφθεί οι απαραίτητες και απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας από τους αρμόδιους φορείς, β) δεν υφίσταται ή δεν πρόκειται να προκύψει κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων η οποία θα απαγόρευε ή θα δυσχέραινε τη διεξαγωγή της έρευνας κατά τρόπο αντικειμενικό και επιστημονικά αδιάβλητο γ) τηρούνται τυχόν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο είδος έρευνας, όπως π.χ. για την περίπτωση των κοινωνικών ερευνών που αφορούν ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, για την περίπτωση των βιολογικών επιστημών στο πλαίσιο των οποίων εκπονούνται κλινικές έρευνες, πειράματα στα οποία χρησιμοποιούνται ζώα, κλπ, για την περίπτωση διαχείρισης επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων, κ.ο.κ., δ) δεν παραβιάζεται σε καμία περίπτωση η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και η προστασία των προσωπικών δεδομένων τρίτων.

7. Οι ερευνητές για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε από τα ανωτέρω τεσσάρων (4) ζητημάτων υποχρεούνται να απευθύνονται στην αρμόδια νομική υπηρεσία του ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου ή στη νομική υπηρεσία του ίδιου του Πανεπιστημίου, ώστε να λάβουν τις κατάλληλες συμβουλές χειρισμού ενός εκάστου εκ των παραπάνω ζητημάτων και να δεχθούν αναλόγως τις κατάλληλες νομικές συμβουλές. Στην περίπτωση αυτή, τα μέλη ΔΕΠ

υποχρεούνται στην τήρηση του σχετικού αρχείου αλληλογραφίας για την αποφυγή μελλοντικών ανεπιθύμητων καταστάσεων.

8. Οι ερευνητές δεν πρέπει να επαναλαμβάνουν προηγούμενες έρευνες άλλων παρά μόνο αν δικαιολογείται επιστημονικά η επανάληψη. Οφείλουν επίσης, να ενεργούν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις επιταγές της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της πνευματικής νομοθεσίας και των εφευρέσεων που είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

9. Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ενός ερευνητικού προγράμματος οφείλει να ακολουθεί τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης. Η κατασκευή ή η παραποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων απαγορεύεται ρητά και επισύρει πειθαρχικές και ποινικές κυρώσεις.

10. Η λογοκλοπή, η ιδιοποίηση ή η παραποίηση ξένων επιτευγμάτων απαγορεύονται ρητά, υπόκεινται δε σε κυρώσεις σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

11. Οι ερευνητές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την πηγή ή τις πηγές χρηματοδότησης της έρευνάς τους. Δεν επιτρέπεται στη σύναψη συμφωνίας για τη χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου να συμπεριλαμβάνονται όροι οι οποίοι θέτουν σαφώς σε κίνδυνο την ελευθερία τους κατά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της έρευνάς τους.

12. Οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν πλήρες αρχείο για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός ερευνητικού προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, διασφαλιζόμενων σε κάθε περίπτωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του αντικειμένου της έρευνας, τα οποία αποκτούν οι ερευνητές, ανάλογα με το βαθμό συμβολής τους.

13. Οι ερευνητές πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή Ερευνών του Π.Δ.Μ. τις προτάσεις τους για νόμιμη συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα, τα οποία διεξάγονται εκτός του Π.Δ.Μ.

14. Από το Π.Δ.Μ. δεν υλοποιούνται ερευνητικά προγράμματα για Στρατιωτικούς Οργανισμούς, εκτός από προγράμματα των Ελληνικών Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών στους οποίους συμμετέχουμε ως χώρα που εξυπηρετούν την Εθνική Ασφάλεια.

15. Η διεξαγωγή των ερευνών στους χώρους του Π.Δ.Μ. δεν πρέπει να παρακωλύει τις υπόλοιπες εκπαιδευτικές διαδικασίες και λειτουργίες.

16. Στη διεξαγωγή της έρευνας μπορούν να λάβουν μέρος και άλλες κατηγορίες προσωπικού του Πανεπιστημίου πέραν των μελών ΔΕΠ, και συγκεκριμένα προσωπικό που έχει αποσπασθεί σε υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες.

17. Επίκληση τίτλου διοικητικής θέσης, που κατέχει μέλος ΔΕΠ σε συλλογικό όργανο, για την επιδίωξη εξωτερικής χρηματοδότησης, γίνεται μόνον με τη συγκατάθεση του συλλογικού οργάνου.

18. Οι ερευνητές φέρουν την κύρια ευθύνη για την προστασία των συμμετεχόντων στη μελέτη, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος. Έχουν προσωπική ευθύνη για τις πράξεις τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις διεθνείς διακριτικές για τη βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

19. Οι ερευνητές οφείλουν να διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων στη μελέτη και μεριμνούν για την ισότιμη, αμερόληπτη και συνάδουσα με τις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας επιλογή των συμμετεχόντων στη μελέτη.

20. Σχεδιάζουν μελέτες ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος.

21. Κάνουν διαθέσιμα τα αποτελέσματα της έρευνας προς τους συμμετέχοντες σε μορφή που να είναι κατανοητή.

22. Συνιστάται η δημοσιοποίηση των συμπερασμάτων της έρευνας μέσα από έγκριτες επιστημονικές δημοσιεύσεις ή δράσεις.

23. Μετά τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Η.Δ.Ε. οι ερευνητές και οι χορηγοί της έρευνας έχουν τη δυνατότητα να τροποποιούν τα πρωτόκολλα ή να διακόπτουν προσωρινά ή οριστικά την έρευνα προκειμένου να λάβουν άμεσα μέτρα για την προστασία και την ευημερία των συμμετεχόντων ή να βελτιώσουν την ερευνητική τους πρόταση.

Υποχρεώσεις Επιστημονικά Υπεύθυνων

1. Οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οφείλουν να τηρούν οι ίδιοι και να ελέγχουν την τήρηση εκ μέρους των συνεργατών των γενικών και ειδικών σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των θεμελιωδών ηθικών και δεοντολογικών αρχών και του παρόντος κώδικα.
2. Οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι των ερευνητικών προγραμμάτων οφείλουν να ενημερώνουν συνοπτικά, αλλά με ειλικρίνεια και επάρκεια τους πολίτες, που πρόκειται να λάβουν μέρος σε αυτά, για τους στόχους του προγράμματος. Όταν για τη διεξαγωγή της έρευνας απαιτείται συναίνεση του πολίτη που συμμετέχει, η ενημέρωση πρέπει να είναι σαφής. Πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους πολίτες που δεν μετέχουν στην έρευνα, επηρεάζονται όμως άμεσα από τη διεξαγωγή της.
3. Οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι συλλογικής έρευνας δεν πρέπει να οικειοποιούνται ερευνητικά προγράμματα για δική τους αποκλειστικά ατομική προβολή ή να εμφανίζουν πορίσματα της έρευνας ως ατομική τους εργασία. Ο σεβασμός της ατομικής συμβολής του κάθε ερευνητή και η τήρηση της διαφάνειας και της αμοιβαίας ενημέρωσης αποτελούν υποχρέωση όλων των συμμετεχόντων στην έρευνα.
4. Η τυχόν ανάθεση σε τρίτους μέρους των ερευνητικών ή υποβοηθητικών της έρευνας εργασιών τελεί υπό την ευθύνη και την επίβλεψη του Επιστημονικά Υπεύθυνου.
5. Σε χρηματοδοτούμενα έργα, όταν ο Επιστημονικά Υπεύθυνος ορίζεται από συλλογικό όργανο του Πανεπιστημίου, οφείλει να προσλαμβάνει τους συνεργάτες του, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει ο Φορέας Χρηματοδότησης, όταν βεβαίως υπάρχει γι' αυτό σχετική πρόβλεψη.
6. Η σοβαρή παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου από τους επιστημονικώς υπεύθυνους της έρευνας, μπορεί να αποτελέσει λόγο για τη διακοπή του ερευνητικού έργου. Η διακοπή αποφασίζεται από την Επιτροπή Ερευνών, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας, η οποία εκδίδεται ύστερα από σχετική έγγραφη επώνυμη καταγγελία. Πριν από οποιαδήποτε εισήγηση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας καλούνται ενώπιων της τόσο ο καταγγέλλων, όσο και ο Επιστημονικά Υπεύθυνος της έρευνας, για να αναπτύξουν προφορικά ή και εγγράφως τις απόψεις τους σχετικά με την καταγγελία.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις συνεργατών

1. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οι συνεργάτες απολαμβάνουν ελευθερία σκέψης και έκφρασης γνώμης, οφείλουν όμως να σέβονται τους περιορισμούς στην ελευθερία αυτή που επιβάλλονται για την οργάνωση και καθοδήγηση της ερευνητικής δραστηριότητας από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο της έρευνας.
2. Οι συνεργάτες στην έρευνα οφείλουν: α) να ασκούν την ερευνητική τους δραστηριότητα με κύριο σκοπό την επέκταση της επιστημονικής γνώστης και το καλό του κοινωνικού συνόλου, και, β) να τηρούν τις διατάξεις της νομοθεσίας τις σχετικές με τα αντικείμενα της έρευνας, τους κανόνες δεοντολογίας του επαγγέλματός τους και του παρόντος Κανονισμού του Π.Δ.Μ.
3. Η σοβαρή παραβίαση των διατάξεων του παρόντος από τους συνεργάτες στην έρευνα ή η μη συμμόρφωσή τους προς τις σχετικές με την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας υποδείξεις των επιστημονικώς υπεύθυνων, μπορεί να συνεπάγεται την αντικατάστασή τους.

Άρθρο 9

Σχέσεις μεταξύ ερευνητών

1. Οι ερευνητές έχουν υποχρέωση αμοιβαίου σεβασμού, εχεμύθειας και δικαιώματος ίσης μεταχείρισης. Οι έμπειροι ερευνητές οφείλουν να μυούνται νεότερους στη μεθοδολογία και τη δεοντολογία της έρευνας με σκοπό την πρόοδο της ερευνητικής δραστηριότητας. Στους νεότερους ερευνητές οφείλεται σεβασμός της προσωπικότητας και δίκαιη αξιολόγηση των

ικανοτήτων τους. Αντίστοιχα οι νεότεροι ερευνητές έχουν υποχρέωση σεβασμού και αναγνώρισης της εμπειρίας των παλαιότερων.

2. Η ατομική συμβολή κάθε ερευνητή σε συλλογικές ερευνητικές δραστηριότητες πρέπει να αναγνωρίζεται. Η αποτύπωση αυτής της συμβολής με ακρίβεια, είτε σε οποιαδήποτε δημόσια παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος, είτε σε επιστημονικές δημοσιεύσεις, αποτελεί δικαίωμα του ερευνητή. Η σχετική ευθύνη βαρύνει όλα τα μέλη της επιστημονικής ομάδας και ιδίως τους επιστημονικά υπεύθυνους των προγραμμάτων.

Άρθρο 10

Τήρηση κανόνων ασφαλείας

- Κατά την υλοποίηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων οι ερευνητές οφείλουν να μεριμνούν για τη λήψη μέτρων και γενικώς την τίρηση των κανόνων ασφαλείας που προβλέπονται από τις γενικές και ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
- Οι ερευνητές οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζόμενων στα ερευνητικά προγράμματα από ατυχήματα και τυχόν παρενέργειες της έρευνας.
- Σε περίπτωση κατά την οποία η πλημμελής τήρηση των κανόνων ασφαλείας προέρχεται από πλημμελείς υποδομές ή από ανεπαρκή εξοπλισμό, τότε ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του ερευνητικού έργου θα πρέπει να απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 11

Προβολή ερευνητικών προγραμμάτων

- Η προβολή των ερευνητικών προγραμμάτων πρέπει να γίνεται με σκοπό και τρόπο που να εξυπηρετεί την ενημέρωση της επιστημονικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού και όχι την ατομική ή επαγγελματική προβολή κατά αθέμιτο τρόπο. Συνιστάται να γίνεται αναφορά των επιστημόνων που έλαβαν μέρος στην έρευνα.
- Σε περίπτωση έντυπης ή ηλεκτρονικής έκδοσης μέρους ή και του συνόλου των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, πρέπει να αναγράφεται η επωνυμία του Ιδρύματος εντός των εγκαταστάσεων του οποίου υλοποιήθηκε το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο.
- Η αναφορά πιθανών χρηματοδοτών πρέπει να γίνεται έτσι κατά τρόπο που να μη δημιουργείται σύγχυση ως προς τον φορέα της έρευνας, να μη δημιουργείται αίσθηση διαφήμισης συγκεκριμένου προϊόντος και να μη δίδεται η εντύπωση μόνιμης σύνδεσης του χορηγού με το Π.Δ.Μ.

Άρθρο 12

Διαδικασία Επιλογής των Συμμετεχόντων

- Οι ερευνητές διασφαλίζουν ότι όλοι οι συμμετέχοντες προστατεύονται από αναίτιους κινδύνους, ότι η απόφασή τους να συμμετέχουν στη μελέτη έχει ληφθεί με ελεύθερη βούληση και μετά από πλήρη ενημέρωση και, όταν αυτό είναι δυνατό, ότι οι συμμετέχοντες ή και η κοινωνία συνολικά θα ωφεληθούν από τη γνώση που θα αποκτηθεί από τη μελέτη. Κατά την επιλογή των συμμετεχόντων στη μελέτη δεν ακολουθούνται μέθοδοι εξαναγκασμού, δεν δίνονται υποσχέσεις που δεν θα τηρηθούν και προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων.
- Τα έγγραφα ενημέρωσης για τη μελέτη δεν επιτρέπεται: α) Να υπονοούν ότι υπάρχει βέβαιο θετικό αποτέλεσμα με τη συμμετοχή στη μελέτη, β) Να διαφημίζουν την παρέμβαση ή το προϊόν που μελετάται ως ασφαλές, αποτελεσματικό ή καλύτερο από άλλα υπάρχοντα προϊόντα ή παρεμβάσεις και γ) Να δηλώνουν ότι θα πραγματοποιηθεί δωρεάν αγωγή του συμμετέχοντος,

ενώ, στην πραγματικότητα, η συμμετοχή του δεν εξυπηρετεί τις δικές του ανάγκες αλλά πρώτιστα το σκοπό του πειράματος.

Άρθρο 13

Ενημέρωση και Συγκατάθεση των Συμμετεχόντων

1. Οι ερευνητές θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συνειδητή συγκατάθεση των συμμετεχόντων στην έρευνα.

2. Συνειδητή συγκατάθεση σημαίνει πως όσοι συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα θα πρέπει να είναι ενήμεροι σχετικά με τους στόχους της έρευνας, την αναμενόμενη διάρκεια της συμμετοχής του ατόμου, την περιγραφή των διαδικασιών που θα ακολουθηθούν, τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις, τη δυνατότητα άρνησης συμμετοχής ή αποχώρησης ανά πάσα στιγμή, χωρίς καμία συνέπεια, τη διατήρηση των στοιχείων τους μετά το τέλος της έρευνας, κ.λπ. Η ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με την έρευνα πρέπει να γίνεται με τρόπο που αποτυπώνεται στη μνήμη τους, π.χ. συνεντεύξεις, παρουσιάσεις βίντεο, κ.ά. Επιπλέον, στη συνειδητή συγκατάθεση θα πρέπει να περιγράφονται οι προβλεπόμενοι κίνδυνοι ή ταλαιπωρίες, καθώς και τα οφέλη που μπορεί να αναμένονται από τη συμμετοχή στην έρευνα.

3. Η συνειδητή συγκατάθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει έγγραφη δήλωση του συμμετέχοντα που να αναφέρει τη διατήρηση του απορρήτου και της ιδιωτικής ζωής του συμμετέχοντα, καθώς και δήλωση ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική και ότι η άρνηση συμμετοχής δεν περιλαμβάνει ποινή ή απώλεια παροχών. Θα πρέπει επίσης να περιγράφει τις ενέργειες που προβλέπονται σε περίπτωση τραυματισμού (αποζημίωση, ιατρική περίθαλψη), ενημέρωση του τρόπου επικοινωνίας για επιπλέον ενημέρωση και ερωτήσεις, και, κατά περίπτωση, οποιοδήποτε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια η οποία διασφαλίζει την πλήρη κατανόηση των παραπάνω σημεία από τον συμμετέχοντα.

4. Το περιεχόμενο του εντύπου συγκατάθεσης πρέπει:

- i. να παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό στους υποψήφιους συμμετέχοντες.
- ii. να δίνεται στην ομιλούμενη επίσημη γλώσσα της χώρας προέλευσης των υποψηφίων συμμετεχόντων.
- iii. να ορίζει τυχόν ιατρική ορολογία που χρησιμοποιείται.

Τα βασικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει το έντυπο συγκατάθεσης είναι τα παρακάτω:

- i. Δήλωση ότι πρόκειται για έρευνα
- ii. Σκοπός της μελέτης
- iii. Αναμενόμενη διάρκεια της συμμετοχής του ατόμου στη μελέτη
- iv. Περιγραφή της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί
- v. Προσδιορισμός των διαδικασιών που είναι υπό μελέτη και σε πειραματικό στάδιο
- vi. Περιγραφή των πιθανών κινδύνων, αν υπάρχουν
- vii. Περιγραφή του αναμενόμενου οφέλους για το άτομο ή για τους άλλους
- viii. Αναφορά εναλλακτικών θεραπειών που θα μπορούσε να ακολουθήσει το άτομο (αν πρόκειται για κλινική μελέτη)
- ix. Αναφορά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων του ατόμου ή την πιθανή δημοσιοποίησή τους
- x. Αν ο κίνδυνος είναι περισσότερο από ελάχιστος, εξήγηση των ανεπιθύμητων ενεργειών ή της πιθανής βλάβης, και αναφορά της πιθανότητας αποζημίωσης και παροχής θεραπευτικής αγωγής στην περίπτωση που προκύψει αυτή η βλάβη
- xi. Στοιχεία των ερευνητών με τους οποίους το άτομο μπορεί να επικοινωνήσει αν επιθυμεί πληροφορίες σχετικά με τη μελέτη
- xii. Βεβαίωση ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική, ότι η άρνηση συμμετοχής δεν συνεπάγεται καμία συνέπεια για το άτομο και ότι το άτομο μπορεί να αποχωρήσει από τη μελέτη οποτεδήποτε το επιθυμεί, χωρίς καμία συνέπεια.

5. Η συγκατάθεση πρέπει να δίνεται από άτομα που μπορούν ελεύθερα να κατανοήσουν την ερώτηση και να συμφωνήσουν. Όταν δεν είναι δυνατή η "συνειδητή συγκατάθεση" τότε η μηγραπτή συγκατάθεση θα πρέπει να τεκμηριώνεται και από την παρουσία μαρτύρων. "Ευάλωτα"

πρόσωπα (φυλακισμένοι, άτομα με διανοητική καθυστέρηση, ασθενείς με σοβαρές παθήσεις, πολύ μικρά παιδιά, κ.ά.) μπορούν να συμμετέχουν μόνο εάν υπάρχει το κατάλληλο προστατευτικό νομοθετικό πλαίσιο (νομικοί, θεραπευτικοί εκπρόσωποι). Επιπλέον, θα πρέπει να αναφέρονται οι οικονομικές λεπτομέρειες της έρευνας. Η διαφάνεια των οικονομικών ρυθμίσεων ενθαρρύνει τα άτομα να κάνουν το σωστό. Οι συμμετέχοντες δε θα πρέπει να έχουν οικονομικά οφέλη από τη συμμετοχή τους στην έρευνα.

Άρθρο 14

Ασφαλής Καταγραφή Δεδομένων

Ο ερευνητής οφείλει να τηρεί πλήρες αρχείο για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, με ταυτόχρονη πάντως διασφάλιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Στην περίπτωση των κλινικών μελετών, οι ερευνητές υποχρεούνται να ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ελληνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) σχετικά με την κατάλληλη επίβλεψη, παρακολούθηση και έλεγχο των δεδομένων και περιστατικών που αφορούν την ασφάλεια των συμμετεχόντων (π.χ. αναφορά σοβαρών ανεπιθύμητων παρενεργειών).

Άρθρο 15

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

1. Ως επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων νοείται κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή.
2. Οι ερευνητές υποχρεούνται να διασφαλίζουν πλήρως την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων κατά τις διαδικασίες της επιλογής τους, της λήψης ενημερωμένης συγκατάθεσης, της συλλογής και της ανάλυσης δεδομένων, καθώς και της προστασίας της αρχής της εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων. Οι ερευνητές απαιτείται να εκτιμήσουν κατά το σχεδιασμό του ερευνητικού πρωτοκόλλου, το βαθμό στον οποίο η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων μπορεί να βλάψει την κοινωνική ή οικογενειακή υπόσταση των συμμετεχόντων, τη δυνατότητά τους να αναζητήσουν εργασία, την κάλυψή τους από ασφαλιστικές εταιρείες ή ακόμα και την νομική τους υπόσταση.
3. Οι συμμετέχοντες πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν πώς και πότε θα χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά τους δεδομένα ή αν αυτά θα δημοσιοποιηθούν. Εάν τα δεδομένα θα διατηρούνται για περισσότερο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της μελέτης, το έντυπο συγκατάθεσης θα πρέπει να διασφαλίζει την αιτιολόγηση γι αυτό.
4. Σε κάθε περίπτωση η συλλογή προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη σχετική νομοθεσία. Οι ερευνητές υποχρεούνται να ακολουθήσουν σχεδιασμό σύμφωνα με τον οποίο θα διατηρηθούν εμπιστευτικά τα δεδομένα των συμμετεχόντων (π.χ. κωδικοποίηση, ασφαλής αποθήκευση των δεδομένων, έλεγχος των προσώπων που έχουν πρόσβαση στα δεδομένα, αφαίρεση στοιχείων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αναγνώριση των συμμετεχόντων κατά την ανάλυση ή δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης).
4. Ακόμα και όταν χρησιμοποιούνται μόνο ανώνυμα δεδομένα, θα πρέπει να αποδεικνύεται ο επαρκής τρόπος ασφαλείας σχετικά με το χειρισμό και την αποθήκευση αυτών των δεδομένων.

Άρθρο 16

Κλινικές Μελέτες

1. Οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν τις αρχές που διέπουν τις κλινικές μελέτες, όπως προβλέπουν αναλυτικά τα συναφή νομοθετικά κείμενα και κείμενα δεοντολογίας. Γενικής εφαρμογής αρχές που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή είναι ιδίως αυτές της συγκατάθεσης κατόπιν ενημέρωσης, της προστασίας των παιδιών και ευαίσθητων ομάδων, καθώς και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας.

Άρθρο 17

Έρευνα σε Ευαίσθητες Ομάδες

1. Σε μελέτες στις οποίες συμμετέχουν άτομα από ευαίσθητες ομάδες (π.χ. παιδιά, εγκυμονούσες, κρατούμενοι, άτομα με διανοητικά προβλήματα και άλλες αναπηρίες)

λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα αυτών των ατόμων και σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει εξαναγκασμός για τη συμμετοχή τους στη μελέτη. Σε περίπτωση δικαιοπρακτικής ανικανότητας, η έγγραφη συγκατάθεση δίνεται από το νόμιμο εκπρόσωπο και παράλληλα λαμβάνεται προφορική συγκατάθεση από τον συμμετέχοντα.

Άρθρο 18

Υποβολή προτάσεων

- Οι προτάσεις (αιτήσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα) υποβάλλονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του έργου ηλεκτρονικά, μέσω του διαδικτυακού τόπου του οικείου Α.Ε.Ι. Οι εν λόγω αιτήσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα μπορεί να υποβάλλονται στην Επιτροπή Ερευνών του Α.Ε.Ι. για να διαβιβαστούν στην Ε.Η.Δ.Ε. Οι προτάσεις υποβάλλονται από τους Ε.Υ. των έργων προς έγκριση από την Ε.Η.Δ.Ε αμέσως μόλις λάβουν θετική απόκριση για τη χρηματοδότησή τους από το φορέα χρηματοδότησης.
- Η πρόταση ερευνητικού έργου που υποβάλλεται για έγκριση από την Ε.Η.Δ.Ε., πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει ερωτηματολόγιο και συνοπτική έκθεση σχετικά με την καταλληλότητα και συμβατότητα του ερευνητικού έργου με την ισχύουσα νομοθεσία. Στην έκθεση αυτή ο Επιστημονικά Υπεύθυνος προσδιορίζει αν ο σκοπός και η μεθοδολογία του ερευνητικού έργου συμβιβάζονται με τις αρχές της ηθικής και τη νομοθεσία.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. εγκρίνει το σκοπό και τη μεθοδολογία (πρωτόκολλο, διαδικασία εκτέλεσης και συλλογής των δεδομένων) των ερευνητικών εργασιών που υποβάλλονται προς δημοσίευση, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με κύριο γνώμονα τον βαθμό συμβατότητας με τις αρχές ηθικής και τα προβλεπόμενα στην εθνική και διεθνή νομοθεσία.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. δύναται να παρακολουθεί και να ελέγχει την τίρηση του κώδικα ερευνητικής δεοντολογίας μετά την έναρξη της έρευνας και κατά την ολοκλήρωσή της ή παύση της. Δημιουργεί και ενημερώνει την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας προς ενημέρωση των μελών του πανεπιστημίου επί των βασικών αρχών και κανόνων της δεοντολογίας ερευνών.
- Οι αιτήσεις και τα ανωτέρω συνοδευτικά έγγραφα μπορεί να υποβάλλονται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου ηλεκτρονικά, μέσω του διαδικτυακού τόπου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Οι εν λόγω αιτήσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα μπορεί να υποβάλλονται στην Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας για να διαβιβαστούν στην Ε.Η.Δ.Ε.
- Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. ορίζει για κάθε αίτηση που υποβάλλεται εισηγητή, κατά προτεραιότητα μέλος της Ε.Η.Δ.Ε., ανάλογα με το επιστημονικό αντικείμενο του ερευνητικού έργου. Αν το γνωστικό αντικείμενο του έργου δεν μπορεί να καλυφθεί από τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε., ορίζεται εξωτερικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος γνωμοδοτεί.

Άρθρο 19

Λειτουργία της Ε.Η.Δ.Ε.

- Η Ε.Η.Δ.Ε. συνεδριάζει τακτικά μία (1) φορά το μήνα και εκτάκτως όποτε ζητηθεί αυτό από τον Πρόεδρο της ή τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.
- Οι συνεδριάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να γίνονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.
- Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής και συγκαλεί και διευθύνει τις συνεδριάσεις της.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της, καθώς και ενός από τα μέλη της που δεν ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων.
- Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της.

Αρθρο 20

Ασυμβίβαστα – Σύγκρουση Συμφερόντων

1. Η ιδιότητα του μέλους ΕΗΔΕ είναι ασυμβίβαστη με τις ιδιότητες:

Α) του Πρύτανη, του Αντιπρύτανη του Κοσμήτορα καθώς και μέλους της Επιτροπής Ερευνών ή Προέδρου Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι

Β) του Προέδρου και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ε.Σ.Ι. του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ή ινστιτούτου του άρθρου 13α του ν. 4310/2014

2. Μέλος της ΕΗΔΕ έχει κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση σε κάθε περίπτωση κατά την οποία μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων. Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει όταν μέλος της ΕΗΔΕ έχει συμφέρον το οποίο μπορεί να επηρεάσει ή φαίνεται να επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων του. Ως τέτοιο νοείται οποιοδήποτε πιθανό πλεονέκτημα υπέρ του ίδιου ή του συζύγου του ή συγγενούς α' βαθμού. Σε περίπτωση δήλωσης τέτοιου κωλύματος αναφορικά με συγκεκριμένη υπό αξιολόγηση πρόταση, το μέλος που δηλώνει το κώλυμα αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

3. Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε., οι εισηγητές και κάθε εμπλεκόμενο μέλος που ασκεί υποστηρικτικό έργο έχουν υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας ως προς τα στοιχεία και τις πληροφορίες που παρέχονται στην Επιτροπή για τις υπό αξιολόγηση ερευνητικές προτάσεις.

Άρθρο 21

Μεταβατικές (Γενικές) διατάξεις

1. Η ΕΗΔΕ συγκροτείται από τους ερευνητικούς φορείς με απόφαση του Πρύτανη ή του Προέδρου του Δ.Σ, μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του ν. 4521/2018. Εφόσον διαθέτουν ήδη ΕΗΔΕ η επιτροπή βιοηθικής ή άλλο συναφές συλλογικό όργανο που να ασχολείται με τα ερευνητικά προγράμματα, οφείλουν, μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα, να τροποποιήσουν τις αποφάσεις συγκρότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4521/2018.

2. Ο Κανονισμός αρχών και λειτουργίας της ΕΗΔΕ καταρτίζεται σύμφωνα με τον τον οδηγό χρηματοδότησης του άρθρου 68 του ν. 4485/2017. Στον εν λόγω κανονισμό εξειδικεύονται τα έγγραφα που υποβάλλονται από τους Ε.Υ. όπως, αίτηση, ερωτηματολόγιο και έκθεση καταλληλότητας και η διαδικασία υποβολής τους, ο τρόπος λειτουργίας και λήψης αποφάσεων της ΕΗΔΕ, καθώς και άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία της ΕΗΔΕ.